

Szabadság

A Magyar Népi Szövetség
udvarhelymegyei hetilapja

Megjelenik minden kedden reggel
Felelős szerkesztő: Imets János

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Székelyudvarhely, Kossuth-utca 16

1944. augusztus 23. Románia történetében a nagy fordulat napja. Ezen a napon a román nép elűzte az ország kormányáról néparuló fasiszta vezetőit és csatlakozva a felszabadító dicsőséges szovjet hadsereghez, fegyverét a hitlerista hódítók ellen fordította. Harcra kelt, hogy megteremtse az új demokratikus Romániát, az ország együttlakó népeinek egyenlő jogokat biztosító szabad és független hazát.

Igy vált augusztus 23-a mindannyiunk számára a felszabadulás napjává.

Hogy ma egy független és szabad hazában ünnepeljük — a román nép és az együttlakó nemzetiségek — augusztus 23-át, az elsősorban annak köszönhető, hogy éppen a zseniális Sztálin generálisszimusz által vezetett szovjet hadsereg szabadította fel, amely akkor, amikor saját hazája felszabadításáért küzdött, felszabadította kelet és délkelet-Európa hitleri járomba fogott népeit is.

Az újjáépítés negyedik évében ma már könnyű felmérni azt a különbséget, mit jelent számunkra az hogy a dicsőséges szovjet hadsereg szabadította fel minket és nem az angol-amerikai, Görögország, Olaszország és Franciaország helyzete kiálló példa a szabadság és függetlenség „nyugati” értelmezésére.

Ezekben az országokban a felszabadítóknak álcázott győzők nem a várva-várt szabadságot hozták el a meggyötört népeknek, hanem a második váltást. Egyszerű örségváltás történt. A hitleri imperiálisták ügynökei az angolszász imperiálisták ügynökei váltották fel.

Ezekben az országokban újjáépítésről szó sincs, folyik tovább a harc az új hódítók ellen és ebben a harcban, mint egykor Hitler ellen, a Kommunista pártok vezetnek a népeket szabadságuk és függetlenségük kivívására.

A kommunista párt szerepe.

Augusztus 23-át a román kommunista párt készítette elő. A kizsákmányoló osztályok képviselői és a monarchia, sokáig elleneztek az államcsíny, azt remélve, hogy az angolszász imperiálisták hadseregének sikerül majd megvetnie a lábát a Balkánon és biztosítani fogja számukra a nép további kizsákmányolását.

Ilyen körülmények között a Kommunista Pártra nehéz feladat hárult. Vezetői a fasiszta rendszer börtöneiben ültek.

A Párt vezéreinek, Gheorghiu Dejnek és Teohari Georgescunak mégis sikerült megszervezniük az ellenállást, mely a fasiszta rendszer megbuktatására vezetett.

Ezalatt az emigrációban élő Pauker Anna és Luca László önkéntes román zászlóaljakat szer-

AUGUSZTUS 23...

veztek a Szovjetunióban, amelyek az ország felszabadításában és a későbbi hitler-ellenes harcokban tevékeny részt vettek.

A kommunista-párt szerepe az augusztus 23-i eseményekben lo-

gikus következménye volt annak az állandó harcnak, melyet a terror és üldöztetés nehéz éveiben folytatott a fasiszta ellen: kenyér, béke, szabadság jelszavaival.

Míg a munkásosztály augusztus 23-án a nagy fordulat napját üdvözölte, a kizsákmányoló osztályok képviselői, csak formailag csatlakoztak, hogy megőrizhessék befolyásukat az állam vezetésében és hogy alkalmas pillanatban visszaállíthassák a nagybirtokos és tőkés osztály reakciós uralmát.

A nép azonban állott a szitán, — a nép elítélte a kizsákmányoló osztályok áruló magatartását és követte azt az utat, melyet a munkásosztály élcsapata, a Román Kommunista Párt mutatott számára, vállalta azt a harcot, mely a béke és jólét felé vezetett.

A harc nem volt könnyű, de az új Románia dolgozó népe áldozatosan vállalta a harcot, melyet a Román Kommunista Párt vezetett s mely évről-évre hatalmasabb eredményeket tudott felmutatni.

Együtt a dolgozó parasztsággal.

A munkásosztály és a dolgozó parasztság egysége megteremtette azt az alpot, amelyen a hatalmas reformok és forradalmi vívmányokon keresztül, egy új társadalom épül fel — a munka társadalmáé — a népi demokratikus rendszer, mely a szociálisták felé vezet.

A földreform megsemmisítette a nagybirtokosok hatalmát. A városi és falusi dolgozók számára biztosított széleskörű szabadságjogok, az együttlakó nemzetiségek egyenlő jogai és szabad fejlődésük biztosítása, az anyanyelv biztosított

használata, a nők egyenjogúsítása, a kizsákmányolási lehetőség korlátok közé szorítása, a kizsákmányoló elemeknek — élükön Hohenzollern Sigmaringen Mihállyal — eltávolítása, a Román Népköztársaság kikiáltása, a legfontosabb termelőeszközök államosítása igazi népi tartalmat adott demokráciánknak.

A Román Kommunista Párt által vitt harc eredményeként a munkás-osztálynak egységes vezérkara van a Román Munkáspárt, melyet egységes élenjáró elmélet, a marxista-leninista elmélet vezet.

A Román Munkáspárt központi vezetősége II-ik teljes ülésének határozata (1948. június 10–11.) a jövőzött munka tudatában joggal emelhetette ki, a politikai győzelmek sorozataként, a hatalmas választási eredményt, az Alkotmány megszavazását, mely a béke, a demokrácia és a szociálisták erőinek sikere, az imperiálisták tábor sötét reakciós erői felett. De figyelemztet ugyanakkor arra, hogy a népi demokrácia kiteljesülése, az átmenet a szociálisták építésére,

a kielezett osztályharc jegyében folyik. Éberek kell hogy legyünk, mert a reakció nem alszik.

A Szovjetunió oldalán.

A Román Népköztársaság aktív tényezője a demokratikus tábornak, melynek élén a győzedelmes szociálista állam, a Szovjetunió áll, melynek baráti segítségével biztonságosan léphetünk a szociálisták felépítésének útjára.

Csak a Szovjetunió baráti segítségének köszönhető, hogy alig néhány évvel egy veszített háború után, országunk baráti államokkal körülvéve, baráti és együttműködési szerződéseket köthetett a hatalmas Szovjetunióval és a szomszédos államokkal.

**Éljen
felszabadítóink
és támaszunk,
a szociálisták
nagy hazája
a Szovjetunió!**

A varsói konferencián, melyen nyolc baráti ország vett részt, országunk is hozzájárult annak a nyilatkozatnak a megszövegezéséhez, mely egyedül képes megoldást adni a német kérdésben.

A berlini események mindenben igazolták a varsói konferencia határozatait, hogy a német kérdést a béke szellemében csakis egy egységes Németország megteremtésével lehet megoldani.

Az amerikai imperiálisták nyugat-német állama felett még megszületése előtt megkondult a temetési harang s nem kisebb ember, mint Walter Lippman, az amerikai külügyminiszterium felhívatalosának a Newyork Herald Tribunek vezércikkirója állapítja meg az amerikai diplomácia csúfos kudarcát. „Nagyon rosszul játszottuk meg kártyáinkat” írja, de elfelejtette hozzátenni, hogy hamisan is.

A Belgrádban lezajlott Dunakonferencia megmutatta az egész világnak, hogy a dunai államokat nem lehet úgy kezelni, mint a „független nyugati demokráciákat”.

Előre a szociálisták felé.

Ezek a bel és külpolitikai eredmények méltán büszkeséggel tölthetnek el mindnyájunkat de nem jogosíthatnak fel arra, hogy a sikerektől elbizakodva elfelejtsük, hogy még sok leküzdésre váró nehézség áll előttünk.

A legfontosabb termelőeszközök államosítása, hatalmas lépés a szociálisták felé, de csak úgy teljesíthetjük a történelem által ránk rótt hatalmas feladatot, a szociálista társadalom felépítését, ha osztályöntudatunkat magasabb szintre emeljük, ha új magatartást tanusítunk a munkával szemben, ha a szociálista munkaversenyeknek a termelés minden ágában új lendületet adunk és a munka termékenységével biztosítjuk a városi és falusi dolgozók életszínvonalának emelését.

Az anyagi élet-színvonal emelkedésével, együtt kell hogy járjon népeink kulturális emelkedése.

Az új iskolareform ezt a célt szolgálja, az egységes népi demokratikus kultúrának a legszélesebb körű kiterjesztését.

Szeretettel övezzük körül néphadse egünket, mely függetlenségünknek, szuverenitásunknak, demokratikus vívmányainknak őrzője és legfőbb biztosítója.

Legyünk éberek az osztályellenességgel szemben. Erősítsük meg a munkásság és dolgozó parasztság egységét, a haladás és a béke táborát.

Igy vonul fel Románia dolgozó népe a jól végzett munka tudatában, és az előtte álló feladatok teljesítésének öntudatos vállalásában, 1948. augusztus 23-a, a felszabadulás napjának megünneplésére.

Augusztus 23-ig megvalósított munkatervek Udvarhelymegyében

A májusi munkatervek alapján megyénk demokratikus érzelmű lakossága, a RMP vezetésével, óriási munkákat végzett országunk ujjáépítése terén. A munkaterveket minden községben igyekeztek egészen végrehajtani, sőt egyes községekben a munkatervet 40-50 százalékkal haladták meg az önkéntes és rohammunkával végzett ujjáépítési munkálatokról.

Marx, Engels, Lenin és Sztálin tanításainak a nyomán haladva, magukévá téve kormányunk és a RMP célkitűzéseit, igyekeztek az emberek önkéntes munkájukkal elősegíteni országunk ujjáépítését. Ezzel kormányunknak csak megyei vonatkozásban is 11.077.570 lej takarítottak meg. Az ujjáépítési munkák nem szünek meg, úgy a városi mint a falusi dolgozók fokozzák a föbtermelést. Így olcsóbbá teszik az ország lakosságának megélhetését és föbtermelésükön keresztül elérjük kultúrszínvonalunk emelését is.

Ugy az ujjáépítés, mint a kulturális és ideológiai nevelés terén az

udvarhelyi alsó járás vette ki legjobban a részét.

Kimutatás az Udvarhelymegye területén végzett önkéntes ujjáépítési munkákról: 53.400 m. sánc-takarítása és rendbehozatala, 38 kulturház és középület kijavítása, 285 m. vízvezeték javítása és szerelése, 37 új hid építésére új alapzatokkal, 85 hid kijavítása, 115 átereszt és mezei hid készítése, 13 cement itató-válu készítése, 21 fa itató-válu felállítás, 3 vízgyűjtő medence készítése, 28 kulturházzal anyag összehordása, 3 iskolához anyag összehordása, 4680 m. patakmeder szabályozása, 12 új gát építése, 7950 m. középületek telkeinek bekerítése, 14 pásztorház és istálló építése, 796 kat. hold legelő kitisztítása, 17 új kut elkészítése, 758 m³ homok és kavics utjavításhoz, 2 gépház nagyítása, 2 homoródi villa ujjáépítése, 3 sportpálya építése, 16.204 m² piac-tér parkirozása, Petőfi szobor megmintázása és bronzból való megöntése, mindez kb. 11.077.570 lej értékben.

Az UMGISz egy évi munkája

Városunk demokratikus vezetői a felszabadulás után létrehozták a KP és a Szaktanács támogatásával az UMGISz-t. Kezdetben árucseré-ügyletek lebonyolítására szorítottak, majd célul tűzték ki a munkásság életszínvonalának emelését és az alkalmazottakat és a munkásokat a munkás szövetkezetbe tömörítették. Kisebb, nagyobb zökkenőkkel fejlődött a szövetkezet, leküzdve az akkori hatalmas reakciós tábor ellenszenvét és az akkori hatóságok gáncsoskodásait.

A legnagyobb megpróbáltatás és megrázkódtatás a stabilizációval érte a szövetkezetet, amikor elvi szempontok miatt nem követhette a magánkereskedők és gyárosok árurejtelgető, feketéző és szabotáló eljárását, hanem még akkor is kiszolgált tagjait, amikor tudomása volt a stabilizációról és az inflációs lej elértéktelenedéséről.

1947 augusztus 23-ika, a stabilizációt követő napok meglehetősen nehéz helyzetben találták a szövetkezetet, mivel árukészletének nagyrészt kiosztotta és körülbelül 420.000.000 lej forgótökéjét zárolták a nemzeti banknál.

A szövetkezetnek akkor egy üzlete volt és a „Szabadság” nyomdát tartotta csak üzemben a bodegán kívül. Azóta tehát egy év elteltével, a munkásokból álló igazgatóság, élen Szilágyi Árpád elnökkel és az alkalmazottak fáradságot nem ismerő, kitartó munkája nem volt eredménytelen.

Ma 1948 augusztus 23-án a szövetkezetnek kb. 7.000 tagja van és kb. tizenegy-tizenkét millió lej befektetett és forgótökével dolgozik. 101 állandó jellegű és kb. 340 ideiglenes- és szezonmunkásnak biztosít megélhetést. Jelenleg 3 fűszerüzlet, 1 vasüzlet, 2 textilüzlet, 1 papírüzlet, 1 bodega után szolgálja tagjainak érdekeit. Ezenkívül üzemben tart 2 nyomdát, 1 téglagyárat, 1 seprű- és kefekötőüzemet, 2 gépkocsit. A szövetkezet szervezte meg és intézi a vármegye területén a nyersbőr-gyűjtést, a szomszédos megyékével szemben messze kimagasló eredménnyel. A szövetkezet-

nek van faosztálya és faelosztó telepei Tasnádon, Temesváron és Szamosújváron. Több helyen nagymennyiségű szelédöntött fának folyik a kitermelése, hogy ezáltal a máskülönben veszendőbe menő hatalmas nemzeti kincset megmentsék a köz céljaira.

A szövetkezet eredményesen dolgozott az elmúlt szezonban a különféle termények és főképpen a szénagyűjtéssel, kb. 80 vagon szénát préselt és közvetlenül export célokra.

A város elszigetelt fekvését kihasználó lelkiismeretlen zöldség- és élelmiszer kereskedők magas piaci árának letörése végett a szövetkezet megszervezte a város zöldségellátását.

Ez a munkás szövetkezet helyzete 1948 augusztus hó 23-án és minden remény megvan arra, hogy a további szivós és önzetlen munka folytán, egy év múlva még nagyobb munkáról számolhat be a szövetkezet vezetősége.

K. J.

A szentkeresztbányai vasgyár az államosítás után

A szentkeresztbányai vasgyár bányászai és munkásai igyekeztek tehetségük szerint a föbtermelést szolgálni. Eredményes munkát is végeztek. 1948 májustól augusztus 1-ig a bányászok 67%-os föbtermelést értek el, a kohómesterek az olvasztott vasban 187%-os föbtermelést. 1948 augusztus hó 1-től 22-ig a bányászok elérték havi termelésük 138%-át és a kohómesterek pedig 200%-os föbtermelést. Láthatjuk tehát, hogy a szentkeresztbányai állami vasgyár az államosítás után óriási eredményeket mutat fel. Dicséretet érdemelnek a szentkeresztbányai üzem összes fizikai és szellemi dolgozói. Dolgoznak a föbtermelésért, hogy emeljék életszínvonalunkat, hogy erősítsék demokráciánkat és munkájukkal hozzájárulnak Népköztársaságunk gazdasági megerősödéséhez.

Dolgozik a REFHOSz Udvarhelymegyei köre

Kevesen tudják, hogy az egyetemi ifjúság a nyári szünidő alatt is dolgozik, szakmáján kívül is, mert ráeszmélt arra, hogy egy szocializmus felé haladó államban minden értéket a munkában kell keresnie.

Mi is a REFHOSz? Sokan hallottak róla anélkül, hogy tudnák, hogy ez a Romániai Egyetemi és Főiskolai hallgatók Országos Szövetsége, mely szövetség keretein belül egy cél hatja át egy román, mint a magyar egyetemi ifjúságot: Népköztársaságunk megerősítése. Megújult országunk a néptől ered és a népé, minden állampolgára egyenlő, faj, nemre, nemzetiségre és műveltségi fokra való tekintet nélkül. Demokrata pártjaink fáradságtalan munkája nem volt eredménytelen, a romániai magyar ifjúság itthon, saját anyanyelvén folytathatja egyetemi tanulmányait.

A felszabadulás után felállították a Bolyai Tudomány Egyetemet, melynek haladó gondolkodású ifjúsága nagy nehézségek árán megalakította a Bolyai demokrata diákszövetséget. Ez a diákszövetség vitta ki a teljes egyenjogúságot a román diáksággal. A Diákszövetség erősödött, mind több és több eredményt tudott felmutatni s mivel felismerték azt, hogy egy célért dolgoznak a román egyetemi hallgatókkal, az 1947-48 tanév elején egyesült a román és magyar egyetemi ifjúság az UNSR-be. (Uniunea Națională a Studenților din România. — Romániai főiskolások nemzeti egyesülete). Ma már az egyetemi élet minden lépésénél megkérdezzük a diákszövetséget.

A háboruban legtöbbet az ifjúság szenvedett és vesztett. A mostoha körülmények azonban kifejlesztették benne a közösségi szellemet s belátta, hogy érdekeinek a védelmére

szervezkednie kell. A háboru után megalakult mindjárt a Demokratikus Világifjúság Szövetsége. Ehhez tartozik a FNTDR. Ez a federáció nem a csucsszervezet, ahogy hibásan tudjuk, hanem egy koordinációs szerv, mely az összes ifjúsági szervezetek munkáját ellenőrzi. A REFHOSz is bekapcsolódik ebbe éppen úgy, mint az IMSz. Mivel évközben keveset tartózkodnak a diákok itthon, nyári munkatervükbe belevették a kapcsolatok felvételét ezzel az ifjúsági szervezettel. A helyi IMSz vezetőségével karöltve megrendezték folyó hó 13-án az első közös gyűlést a munkás és egyetemi ifjúság részére.

A főiskolás ifjúság együtt dolgozik a munkás és földműves ifjúsággal a nemzeti munkatáborokban, így Udvarhely megye főiskolásai is kivették a részüket ebből a munkából.

Szellemi munka terén marxista-leninista tanulmányi köröket szerveztek, ahol szemináriumszerűen foglalkoznak a társadalomtudomány kérdéseivel.

Művelődési előadásokat is tartanak a nagyközönség részére és ennek kapcsán az első előadásban József Attila munkás-költő életével és műveivel foglalkoznak.

A szakmai osztály utmutatást nyújt az egyetemre készülő ifjúságnak és tanfolyamokon készíti őket elő a felvételi vizsgára.

A diákjóléti osztályban az orvostanhallgatók a napközi otthont és a tejkonyhát ellenőrzik, segítik a kórorvosoknak és a falvakon egészségügyi előadásokat tartanak.

A szervezési osztály a vidéki ifjúsági szervezést végzi és már meg is szervezte a járási diákközpontokat.

Az iskolaév kezdete a különböző iskolákban

A közoktatásügyi minisztérium közleményt adott ki, amelyben megállapítja az új iskolaév kezdetének pontos időrendjét.

A közlemény szerint, úgy a 4 osztályos, mint a teljes 7 osztályos elemi iskolák előadásai szeptember 20-án kezdődnek.

Az összes csoportokhoz tartozó középiskolák október 1-én nyitják meg kapuikat.

Az elemi iskola 4 osztályát végzett növendékek ugyanazon iskola 5. osztályába léphetnek minden külön vizsga nélkül.

Azoknak a tanulóknak, akik az ötödik elemi osztály elvégzése után más helységben akarják folytatni tanulmányaikat, vagy pedig már régebben elvégezték az 5-ik osztályt, rostáló vizsgán kell átmenniük. Ezt a rostáló vizsgát szeptember 15-én tartják.

A különböző és pótvizsgákat a középiskolák tanulói részére szeptember 3. és 10. között tartják az 1947-48. évi tananyag alapján.

A gimnáziumok, tanítóképzők és műszaki iskolák felvételi vizsgáit szeptember 16-20. között tartják.

Ezekre a vizsgákra jelentkezhetnek a volt gimnáziumok 3. és a volt elméleti liceumok 4. osztályát végzett növendékek, valamint a négy osztálynak megfelelő más tanulmányokat végzett diákok.

Akik ezeket a vizsgákat sikerrel

leteszik, beiratkozhatnak a műszaki és pedagógiai iskolákba, valamint a gimnáziumokba. A különböző vizsgák tananyaga ugyanaz, mint a volt egységes gimnázium fontosabb anyaga.

Különleges kivétel alapján a volt elméleti gimnáziumok 5. osztályának végzettjei is különböző vizsgát tehetnek, hogy beléphessenek a gimnázium 9-ik (2-ik) osztályába.

A póttérettségi vizsgákat szeptember 21. és 30. között tartják az 1948. júniusban közzétett tananyag alapján.

Újabb kiutalások az „UMGISz”-nál

A Centrocom-Textil az UMGISz-hoz 8154/II. sz. alatt kiutalt:

1500 m. fehérített vásznat, 100 m. poplint, 200 m. férfi bélés selymet, (1'40 m.) 300 m. női ruhaszövetet, 100 m. férfi szövetet, 1200 tucat gyermekharisnyát és 1200 tucat férfi zoknit, melyeknek kiosztása a mai nappal megkezdődött.

A befőzési cukor kiosztási határideje 1948 augusztus hó 31-ig tart, kérünk mindenkit idejében gondoskodni az átvételről.

Befőttes és ugorkás üvegek UMGISz-nál vas, üveg és porcellán osztály

Egy éves a pénzügyi reform

Luca László, pénzügyminiszter a pénzügyi reform végrehajtásának egy éves évfordulójára nagy cikkben számolt be a Scanteia-ban az elért eredményekről. A pénzügyminiszter cikkét az alábbiakban ismertetjük:

Az elmúlt év mérlege számos olyan gazdasági és politikai eredményt hozott, amelyek döntő jelentőségűek a népi demokráciánk megszilárdítása terén és az országnak a szocializmus felépítéséhez vezető fejlődésében.

A román kommunista párt által kezdeményezett pénzügyi reform volt hivatva az inflációnak felszámolására, amely összes végzetes következményeivel a dolgozók tömegére nehezedett. De fel kellett számolnia azt a gazdasági zűrzavart is, ami a háború, a szárazság és az üzérkedések révén lett urrá az országban. És végül fel kellett javítani a dolgozók nagyon lecsökkent életszínvonalát, lesújtva a feketekereskedelemben meggazdagodottakra.

Mi volt az adott helyzet?

A helyzet súlyos volt a stabilizáció előtt. A nemzeti jövedelem alig érte el az 1938. évnek 65%-át, a költségvetési kiadásoknak 70%-át fedették adókból és kincstári jövedelmekből, az ipari termelés az 1938. évnek csak 60%-át tette ki ugyanígy a mezőgazdasági termelés is alig érte el az 1938. évnek 60%-át. Az árak és a bérek közötti verseny egyeseket meggazdagított, de a köz- és magánalkalmazottakat nyomorba döntötte.

Mit akart Tatarescu?

Tătărescu a nyugati kapitalizmus segítségével akarta megcsinálni a pénzügyi reformot, de természetesen a nyugati imperiálisták és a belföldi reakció előnyére. El akarta adni a dolgozó nép szabadságát és az ország függetlenségét, hogy megmentse a polgári osztály kiváltságait. A kommunista pártot azonban bizalommal követték az ország városi és falusi dolgozói és így a Szovjetunió támogatásával sikerült a pénzügyi reformot a dolgozók javára valószínűsíteni meg.

Először tisztogatni kellett.

Nem lehetett a pénzügyi reformhoz kezdeni addig, amíg a kormány-

ban ott ültek a kizsákmányolók képviselői. A kormányban levő Tătărescu féle csoport mindent elkövetett, hogy a gazdasági és pénzügyi reform ne sikerüljön. Így a stabilizáció után az árak ismét emelkedni kezdtek. A pénzügyi reform megszilárdulása csak nov. 7-e után kezdődött, amikor a Tătărescu embereit kisperték a kormányból.

A 1947. évi jó termés, az adócsalások leküzdése, az adók behajtása lehetővé tették az állami költségvetés kiegyensúlyozódását. Két hónap alatt ki lehetett küszöbölni a költségvetési hiányt és a nemzeti jövedelem emelkedése folytán lehetségessé vált, hogy népegészségügyi, kulturális célokra, a hadsereg élelmezésének feljavítására stb. hiteltöbbletet folyósíthassanak.

Eredmények.

Az ipar, a mezőgazdaság és a szállítás céljaira 32 milliárdos beruházást eszközölhetett a minisztertanács, nagyrészt az 1947. évi nov. 7-ike után elért költségvetési többletekből, részben pedig a nemzeti bank kölcsönéből.

A hitelek irányítása, az adók erélyes beszedése, a termelés növekedése biztosították az árak és bérek 1947. évi aug. 15-i színvonalának megtartását.

Az üzérkedés elleni harc, a vasuti díjszabások leszállítása, a bankkamatok lecsökkentése stb. az ipari termékek árainak csökkenéséhez vezetett, ami emelte a parasztság vásárlóerejét.

Ezek az intézkedések azonban még mindig nem szüntették meg

az embernek ember által való kizsákmányolását, olyan mélyreható reformoknak kellett bekövetkezniük, mint a királyság megszüntetése, a nagy nemzetgyűlés megválasztása, az alkotmány megszavazása, a Román Munkáspártban a munkásegység megvalósítása és az államosítás, hogy megnyiljanak a szocializmus építésének utjai.

Az államosítás és a pénzreform.

Az államosítás még jobban megszilárdította a pénzreformot. Az állami és szövetkezeti szektor megerősítése a kapitalista szektor gyöngítését vonja maga után. Most az a fő törekvés, hogy az ipari termelést mennyiségileg és minőségileg megjavítsák. A mezőgazdasági termelést is emelni kell, hogy egyfelől az életszínvonalat lehessen emelni, másfelől a kivittel gépeket és ipari berendezéseket lehessen beszerezni.

A kereskedelem terén nagy sikert jelentett a kiskereskedelmi állami üzletek létesítése és a nagybani kereskedelemnek mind inkább az állam kezébe való átmenetele.

Át kell még szervezni a egészséges alapokra fektetni a szövetkezeti mozgalmat. A bankok államosításával mélyreható pénzügyi reform végrehajtására nyílt meg a lehetőség.

A mérleg eredményes.

A pénzügyi reform óta eltelt egy év mérlegét teljes sikerrel zárjuk le. A lejnek nagyobb fedezete van, mint bármely tőkés-országbeli pénznek. Nemzetgazdaságunk a fejlődés útján nagy eredmények felé halad.

A demokrata nők szövetségének munkája

Négy év óta haladunk a szabadság útján. Azon az uton, amelyet a dicsőséges vörös hadsereg nyitott meg előttünk, felszabadítva a német hitlerista járom alól.

A felszabadítás fokozott értékkel bír a női társadalomra nézve, mert sok évszázados, hagyományos elnyomást semmisít meg. Amíg a Szovjetunióban élő nőknek szabad fejlődési lehetőséget biztosított Sztálin generálisszimus és az előtte járóknak egyenjogúsági politikája, addig a magukat kulturállamoknak nevező országokban, kevés kivétellel, a legsötétebb tudatlanságban éltek asszonytestvéreink.

A Szovjetunió támogatásával egyre erősödő népi demokráciánk alkotmánya biztosítja a nők egyenjogúságát és megteremti a fejlődési lehetőségeiket. Ezzel megindul a komoly női szociális és politikai munka.

Asszonyaink nagy számban vettek részt a választások előkészítésében és hiánytalanul leszálltak. A szárazság sújtotta megyékben 45 ezer gyermeket karoltak fel és nyaraltattak, a CARS-al karoltva. Ugyanekkor 85 népkonyhát állítottak fel a megyében ahol naponta díjmentesen 5200 ember étkezett. A RDNEŠz megalakulása óta állandóan nő a tejkonyhák, napközi-otthonok száma, így Udvarhely megye területén ma

már közel 50 napközi-otthon működik.

Az idén a székelyudvarhelyi két napköziotthon 150 gyermekét Homoródfürdőn nyaraltatták. Szentkeresztbánya munkásainak gyermekei az ottani RDNEŠz bizottságának munkája folytán szintén Homoródfürdőn nyaralnak. Ezenkívül bekapcsolódtak minden szociális és politikai munkába, támogatást adva a demokratikus pártoknak és szervezeteknek az augusztus 23-ig szóló munkaterv végrehajtásában. Ez a támogatás női tömegeink szervezésében is megnyilvánult, mert a máig megalakított 98 falubizottság megértve a nők szervezkedésének fontosságát és a RDNEŠz célját, lelkesen kapcsolódik bele abba a küzdelembe, amelyet az a demokrácia megerősödéséért s ezzel a nők jogainak megvédéséért is vív.

Hisszük, hogy az eddigi hiányosságok kiküszöbölésével, a román és más nemzetiségű nőtestvéreinkkel még szorosabban összefogva, az eddig elért eredményeket megsokszorozzuk és tanulásunkkal, odaadó munkánkkal támogatva demokratikus kormányunkat, a következő augusztus 23-ig, a RMP vezetésével még szebb, még nagyobb eredményekkel járulhatunk hozzá a szocializmus megvalósításához. RDNEŠz

Milyen adókat kell befizetni augusztusban?

Mivel az adókövetések az 1948—49 pénzügyi évre befejeződtek, az adófizetőknek, hogy elkerüljék az adóügyi és büntető megtorlásokat, — a pénzügyminisztérium közleménye szerint — augusztus hó folyamán a következő adókat kell befizetniük:

Az április 1—aug. 31-ig esedékes (5 hónap) földadót, házadót, kereskedelmi, ipari és foglalkozás utáni adót.

A július—okt. évnegyedre eső házbér utáni 27 százalékos és rendkívüli adót a bérlők.

Az alkalmazotti fizetés után járó adót aug. 20-ig kellett befizetni.

Mindenkinek érdeke, hogy adóját pontosan rendezze, mert a hanyagság szigorú adóbehajtási eljárást von maga után a késedelmi kamatokkal tetemesen növekszik a fizetendő összeg és adóbírságot is alkalmaznak, sőt büntügyi eljárást is indíthatnak meg.

Hogy fogadta Székelykeresztur iskolaváros a tanügyi reformot?

A tanügyi reform során Székelykereszturon három felekezeti elemi iskolát, az unilárius gimnáziumot és a gazdasági iskolát államosították. A tanügyi reformot Székelykeresztur lakossága megnyugvással és megelégedéssel vette tudomásul és teljes tudatában van azoknak a körülményeknek, amelyek szükségessé tették a demokratikus kormányunk által megvalósított reformot és a felekezeti iskolák államosítását.

Székelykereszturt különösen érdekli a tanügyi reform, tekintettel arra, hogy ez a kisváros, mint iskolaváros, most még inkább, mint a multban büszke lesz iskoláira. Az iskolák számában és minőségében a reform során nagyobb változás nem állott elő, csupán az unitárius főgimnázium helyébe létesítettek egy leány főgimnáziumot, melyre eddig is nagy szükség volt.

Lehetnek rövidlátó emberek, akik az iskolák államosítását nem nézik jó szemmel és saját érdekükből nem teszik magukévá demokratikus kormányunk azon erőfeszítéseit, melyekkel most már egyszer s mindenkorra megszabadította közoktatásunkat egyes potentátok demokratellenes intézkedéseitől, de ezek vegyék tudomásul, hogy a demokrácia kereke előre forog megszakítás nélkül és visszafelé sohasem.

B. Zs.

Egyetemi hallgatók figyelem!

Tudomására hozzuk az összes egyetemi hallgatóknak és az egyetemre készülőknek, hogy a vizsga időszak szept. 15—okt. 15 között van. A felvételi vizsgák az egyetemre és főiskolákra okt. 5—10-ig lesznek. Az előadások okt. 16-án kezdődnek. A felvételi vizsga anyagával kapcsolatban a REFHOSz udvarhelymegyei körének szakmai felelőse felvilágosítást nyújt a következő címen: UNSR Cercul Județean, Odorheiu. Restaurantul Szabó. Piața Crucii. REFHOSz udvarhelymegyei vezetősége

A sorainkban felbukkanó sovinizmus ellen

A RMP II. teljes ülésének határozata megállapítja, hogy „A nemzetiségi politika terén az elért sikerek ellenére még sok tennivalónk van. Lankadatlan eréllyel kell folytatnunk a munkát a sovén és revizionista befolyás csökevényeinek leküzdésére”.

A nacionalista befolyások elleni küzdelem kétségtelen sikerei mellett, változatlanul előtérben áll a sovinszta-revizionista csökevények felszámolásának feladata. Az évtizedes nacionalista nevelés és sovinszta beidegződöttség határozott politikai és ideológiai harcot követel felszámolásukra.

Természetesen nincs helye annak, hogy a sovinszta és revizionista csökevények elleni küzdelemben a mértéktelen tulhajtás hibás vonalára csusszunk, mert ez nem felszámolja, hanem elmélyíti a nacionalista reakciót.

Ideológiai tisztánlátás

Mi az alapja a sovinszta és revizionista csökevények elleni küzdelemnek? Mi az alapja annak, hogy ne zavarjuk össze az ellenséges és baráti megnyilvánulásokat?

Mindenekelőtt az ideológiai tisztánlátás. A marxista-leninista elmélet elsajátítása nélkül nem jutunk messzire s eltévedünk még abban a szűk körben is, ahová az elméleti tudás híján önmagunkat zártuk be. A sztálini nemzetiségi politika ismerete nélkül nem tájékozódhatunk kielégítően a nemzetiségi kérdésekben. Nem ítélnéljük meg helyesen a Román Népköztársaságban érvényesülő nemzetiségi politikát, ha nem ismerjük államhatalmunk jellegét. Az államhatalom jellegének értékelése lehetetlen a marxi-lenini tanok ismerete nélkül és így tovább.

A nemzetiségi szervezetek vezetőinek hibái

Az elméleti felkészültség hiánya, az ideológiai tisztázatlanság hosszú ideig sok zavart idézett elő nemzetiségünk soraiban, ideszámítva több nemzetiségi szervezetünk vezetőjét is. Egyik jellemző tünete volt ennek a román demokráciával szembeni bizalmatlanság, a nemzetiségi jogegyenlőség érvényesítésével szembeni fenntartások. Ide tartozott a nemzetiségi kérdés megoldásával kapcsolatos elméleti megállapítások lebecsülése és a még fennálló sovinszta elhajlások elméleti tulbecsülése.

Hangsúlyozni kívánjuk, hogy nem ellenséges megnyilatkozásokra utalunk, hanem azokra a jóhiszemű tévedésekre, amelyeknek forrása az ideológiai tisztázatlanság volt. S ha nemzetiségünk egyes vezetői is a bizalmatlanság légkörét terjesztették, mert hiányzott meggyőződésünk elvi alapja, nem lehet véletlennek tekinteni, hogy az irányításuk alatt álló nemzetiségi tömegeink egyes rétegeit is elsodorta a bizalmatlanság hangulata.

Gheorghiu-Dej alapvető megállapítása

Gh. Gheorghiu-Dej a RKP KB előtt tartott egyik előadásában (1946), bejelentette, hogy a demokrata pártok, élükön a RKP-al, úgy tekintik az együttlakó nemzetiségek jogegyenlőségét, mint a demokrácia megszilárdításának egyik feltételét.

Aki ezt nem értette meg, az nem érthette meg országunkban a nemzetiségi kérdés megoldásából fakadó nagyszerű eredményeket, az nem ismerhette fel, hogy a szocializmus felé való fejlődés útján természetesen és szükségszerűen növekszenek az eredmények, mignem a szocializmus végleges és teljes megoldást biztosít. A végleges és teljes megoldást csak a szocializmus biztosítja, mert mindaddig, amíg a sovinizmus forrása, a nacionalizmus alapja: a tőkés kizsákmányolás nincs teljesen felszámolva, megvannak a föltételei a sovinizmus ujjaéledésének, a nemzetiségi ellentétek feltámasztásának. Amilyen mértékben növekednek a kizsákmányolók ellen folytatott osztályharc sikerei, olyan mértékben szűnnek meg a román nép és az együttélő nemzetiségek között támasztott mesterséges ellentétek.

Végleges megoldást csak a szocializmus nyújt

A nemzetiségi kérdés megoldásában nemcsak a nemzetiségek vannak érdekelve. Minden nemzet fejlődésének feltétele, hogy a közötte vagy mellette élő nemzetiségeknek biztosítsa a politikai, gazdasági és művelődési jogegyenlőséget. A demokrácia és a szocializmus erői ezt nem pusztán érdekéből, vagy számból teszik, hanem mert ez természetükből következik, mert minden fajta elnyomás és kizsákmányolás megszüntetésére törekszenek. Enélkül nem lennének szocialisták, önmagukat tagadnák meg s a nacionalizmus lejtőjére sodródának, amint az a jugoszláv vezetők esetében történt.

Ebben a kérdésben nincs engedmény vagy megalkuvás. Itt csak egyetlen járható út van, a következetes szocialista magatartás útja.

Honnan táplálkozott az említett bizalmatlanság?

Onnan, hogy nem ismerték a szocializmus természetét, alapelveit s nem »hittek« a szocialista szándékokban. A tudatlanságból, az ideológiai ismeret hiányából.

Számárány

A demokratikus fejlődés tényei sorra szétzúzták a bizalmatlanságot, de nem semmisítették meg. Hol a számárány kérdésének felvetésében bukkan fel, hol a pozíciók feladásának aggodalmaskodásával jelentkezik.

A számárány felvetéséről egyre inkább kiderül, hogy népi demokráciánk nem veti fel a számárány kérdését, (ezt csak sovinsztaink teszik nagy kedvteléssel). Akár po-

litikai, akár gazdasági pozíciókról van szó, mindenütt kizárólag a demokratikus megbízhatóság és szakszerűség szempontjai érvényesülnek. Igen fontos politikai és gazdasági örhelyeken nem számárányunk szerint, hanem azt meghaladóan vagyunk képviselve. És a népi demokrácia — amelynek szerves alkotórészei vagyunk — egyre sürgetőbben kéri a tanítókat, tanárokat, orvosokat, mérnököket, bírakat, szakmunkásokat, gazdasági szakembereket, közigazgatási tisztviselőket, — sürgetően kéri tőlünk, magyaroktól is. És nem nemzetiségi számárányunk szerint kéri, hanem ettől függetlenül. Egyetlen feltétel van csak: az orvos, a mérnök, a tanár, a közigazgatási tisztviselő hű legyen a néphez, demokratikus meggyőződés hassa át, bírja a dolgozók bizalmát és megfelelően ennek a bizalomnak szaktudásával is. Olyan feltétel ez, amelytől eltekinteni a szocializmus felé való fejlődésünk elárulását jelentené. S ezért árulás volna a magyar nemzetiség nemzeti-népi érdekei ellen is.

Be kell vallanunk, hogy e sürgetéseknek nem mindig tudunk eleget tenni. Olykor azért késik egyes kérdés megoldása, mert mi magunk nem tudunk megfelelő, demokratikus szakkadereket kellő mennyiségben közéletünk szolgálatába állítani. Nem az a kérdés immár, hogy hogyan helyezkedjenek el nemzetiségi szakembereink, hanem ellenkezőleg az, hogyan tudunk megfelelő számú szakembert állítani felelős örhelyekre.

Pozíciók feladása

Találkozunk a pozíciók feladásának aggodalmaskodásával is, amikor nem feladunk pozíciókat, hanem felszámoljuk a nemzetiségi fejlődésünket gátló egyes intézményeket.

A görögöket segélyező megyei bizottság

A görög nép, amely a munkásosztállyal az élen szabadságért és függetlenségéért harcol az imperialiszmus, az összes szabadságszerető népek ellensége ellen, felhívást intézett a demokratikus országok népeihez, hogy támogassák szabadságharcukat gyermekeik segélyezésével. Mert ezzel is hozzásegítik őket a győzelem kivívásához, hogy felszabadulásuk után hozzákezdhessenek a békés újjáépítési munkához.

Románia népe ezt a felhívást nem hagyja válasz nélkül, teljes erejével igyekszik anyagilag támogatni harcukat, igen sok görög gyermeket hoztak be máris országunkba, a görög anyák kérésére, hogy megmentessék őket a háború borzalmaitól, az éhhaláltól és hogy felnőve igaz harcosává váljanak a népi demokráciának. Ez a felhívás és kérés a görög anyák részéről mihozzánk is szól. Ezt a kérést megértve és magáévá téve, Udvarhelymegye és város demokratikusan gondolkodó lakossága,

Ezuttal nem az ellenséges, vagy rosszhiszemű »aggódmaskodásokra« gondolunk, hanem azokra a jóhiszeműekre, akik még magukban hordják a sovinizmus maradványait és szűk nacionalista korlátok közül szemlélik az eseményeket.

Nem nemzetiségi pozíció, nem nemzetiségi eredmény az olyan intézmény, amely mindennapi gyakorlati munkájában nem áll a dolgozó népünk szolgálatában. Az ilyen hadállás — hadállás nemzetiségi érdekeink ellen. Nem kell féltenuink pl. az olyan dalegylet eltűnését, ahol népellenes dalokat és sovinszta hangulatokat terjesztettek. Az ilyen dalegylet megszűnése nem művelődésünk elszegényedéséhez, hanem megtisztulásához és így gazdagodásához vezet. Tanulni lehetünk, hogy népi művelődésünkben milyen bőséggel törnek fel az igazi tehetségek. Tanulni vagyunk, hogy a korábbi népellenes művelődési egyesületek felszámolása feltétele volt a népi művelődési mozgalmunk kibontakozásának. Aggodalmaskodásnak csak ott van helye, ahol a nemzeti kereteket nem tölti meg demokratikus tartalom. De a nemzeti kereteknek önmagukért való fenntartása, függetlenül a tartalom demokratikus vagy népellenes jellegétől, hamis és ártalmas. Ez nem nemzetiségi életünk fejlődéséhez, hanem nemzetiségi életünk elfajulásához vezetne.

Ezért kell két síkban is előtérbe helyezni a RMP KV II. teljes ülésének határozatát: egyrészt meg kell valósítanunk a marxi-lenini sztálini tanok szervezett tanulását, másrészt harcolnunk kell nem csak a nyílt osztályellenség ellen, de le kell küzdenünk a soraink között még meglévő sovinszta csökevények ártalmas hatásait is.

(Romániai Magyar Szó).

a görög segélyező bizottság megyei szervezetét állandó titkárság felállításával bővítette ki. Samu Lajost bízták meg a titkári teendőik ellátásával

A megyei segélyező bizottság titkársága köszönetet mond az intézményeknek, szervezeteknek és azoknak az egyéneknek, akik anyagi támogatásukkal lehetővé tették, hogy a görög gyermekek nélkülözésén nyihitsunk, könnyeiket letöröljük és a róluk való gondoskodással feleltessük velük, hogy távol hazájuktól, szüleiktől és testvéreiktől, a szenvedések szomorú napjait éljük.

Az adakozástól ne zárkózzanak el a jövőben sem, erkölcsi kötelességünk a jövőben is adakozni és támogatni azokat a gyermekeket, akiknek kinyújtott keze tőlünk vár minden segítséget. Támogassuk minden erőnkkel a segélyező bizottság gyűjtési akcióját, azzal a komoly meggyőződéssel, hogy minden fillér amit adunk, a szocializmus bástyáját erősíti.

S. L.

A kulturáról

Forradalmi korszakot élünk, amikor a fejlődést, a biztató jövőt hirdető munkásosztály megvívja harcát a kizsákmányoló, háborúra uszító haladókó burzsoáziával. Ez a harc nemcsak gazdasági és politikai síkon folyik, hanem kulturális téren is. A kultúra, a művészet az emberiségnek a jobblétéért folyó harcából fakadt. Hivatása az embereket nevelni, jellemüket helyesen fejleszteni a fejlődés, az emberi haladás érdekében.

Mivel az emberi társadalom nem egységes, tagjainak érdekei nem azonosak. A társadalom két osztályra kizsákmányoló és kizsákmányoltak osztályára tagozódik és e két osztály törekvése, izlése, tehát kulturája sem lehet azonos.

Minden keletkezik, él és elmúlik. A tőkés osztály a tőkés rendszer, hajnalán haladó osztály volt, harca a fejlődést szolgálta, kulturája pedig létjogosult volt, mert az emberi szabadságjogokat hirdette és a nemzeti eszmét. Leleplezte az uralkodó földesuri-nemesi osztály bűneit, egy igazságosabb rendszerért folytatandó harcot hirdetett. Ma azonban a tőkés rendszer lelte életét, ma gátolja a fejlődést, válságok és háborúk keletkeznek e rendszer belső ellentmondásai folytán.

A polgári kultúra

A mai polgári kultúra visszatükrözi a polgári osztály jelenlegi fejlődésellenességét, kendőzi a rendszer ellentmondásait, igazolni akarja annak bűneit. Tehát a polgári kultúra ugyanúgy mint az az osztály, amely létrehozta, halálra van ítélve.

Mit tartalmaz a polgári kultúra? Hirdeti az individualizmust, az egyén kultuszát, mert a tőkés osztály az önzésen épül fel. Borulató, kifejté az élet értelmetlenségét, a halálról beszél, mert így akarja elterelni a tömegek figyelmét arról, hogy csak a rendszer van halálra ítélve és az élet, a fejlődés megy tovább, előre. Azt hirdeti, hogy a művész vonuljon félre, ne éljen a tömegek között, hanem csak maga felé forduljon, ne a valóságot ábrázolja, mert az élet „csuf” és csak az művészet, ami szép, ami gyönyörködhet. A művészet legyen csak szórakoztató és főleg legyen „tisztá”. ezalatt azt értve, hogy ne legyen semmilyen irányzata, ne fejezzen ki „propagandát”.

De vajon a polgári művészet nem tartalmaz semmilyen irányzatot? Hiszen amint láttuk a polgári művészet nem akarja a valóságot, amely neki nem kedvező, nem akarja látni rendszerét bírálóit, azt bizonyítja, hogy a művész ne a tömegek törekvéseit tolmácsolja, hanem terelje el a figyelmet a valóságtól. A polgári kultúra művészetét csupa egyéni megoldást nyújt, mintha szegénység csak azért volna, mert egyesek nem elég ügyesek, de az alázatosak, a szolgálkúé, az „ügyesek” törekvéseit siker koronázza, azokat akik csak magukra gondolnak. Az írók sovinizmust,

háborút szítanak „műveikben”, hogy az öntudatosodó munkásosztály harci tüzét a más nemzetiségű dolgozóakra irányítsák.

A munkás-osztály kulturája

Ezzel szemben a fejlődésben lévő munkásosztály, amely egy igazságosabb társadalmi rend letéteményese, kitermeli a maga kulturáját, korunk egyedüli igaz kulturáját, amely a fejlődést szolgálja. Ez a kultúra a közösségi harcot, a közért folyó munkát, illetve munkást állítja oda követendő példának, mert egy fejlődő osztály törekvéseit tükrözi, amely előtt a jövő áll. A valóságon alapszik, bírálja a ma hibáit és megmutatja az utat a holnap felé. A népek testvériségét hirdeti. A munka szeretetére nevel. Megmutatja az élet szép oldalait, a dolgozó embert énekl meg. Ez a kultúra egy

uj embertípust nevel, a szocialista embert, aki öntudatos, önfeláldozó, bátor, aki gondolkodik, bírál, harcol.

Feladatunk tehát nemcsak gazdasági és politikai téren küszöbölni ki a tőkés osztály befolyását, hanem kulturális téren is. Mert kulturájával a kapitalista rendszer megmérgezte nagyrésztben még a munkásosztály gondolkodását is. Innen van az, hogy a kapitalista rendszerben nevelt munkás gyakran nem ismeri fel ennek a kultúrának káros voltát. Tehát meg kell vívjuk harcunkat kulturális téren is. Ezt a harcot sikeresen meg is fogjuk vívni. Egy új kor hajnalán élünk, a polgári kultúra alkonyát éli. Irtsuk ki a burzsoákultúra maradványait, új életünk új szellemét követeljük kulturánkban!

S. H.

Kivülről érkező cikket — bármilyen rövid legyen — azzal a feltétellel, hogy a következő keddi számban megjelenjék, péntek délen túl kivételesen sem fogadhatunk el.

Ismerjük meg korunk könyveit

Ilja Ehrenburg: Éjjel-nappal, éjjel-nappal

Eugen Prager pozsonyi könyvkiadó kiadásában jelent meg Ilja Ehrenburgnak a szocialista országépítésről írt fenti című könyve. A valóság művészi ábrázolásával állítja elénk az író a szovjet öt éves terv hatalmas lendületű építkezését. Ezen a könyvön keresztül ismerhetjük meg azt az építési lázat, amely magával ragad mindenkit és amelyben olyan egységgé forrnak a szovjetben élő különböző népek.

A Komszomol ifjúság, az ifju-munkásság életébe pillantunk bele ebben a regényben. Emberi sorsokat látunk az építés iramában. Meglátjuk, hogy a hatalmas szocialista országépítést, az öt éves tervet érző, szenvedő, vergődő emberek hajják végre. Az ő szívüket is éppen úgy elfogja a bánat, mint a szerelem, vagy az öröm mámore. A munka hősei is éppen olyan emberek, mint mi, csak hogy éppen benne állanak a nagy építésben, a munka iramában és annak sikere fűti őket.

Mezencev és felesége, Varja élete nyitott könyvként áll az olvasó előtt a maga mindennapos kis bajaival és a nagy félreértéssel, hogy Varja miért hallgatta el kulák származását, amely miatt szerelmük majdnem végzetesen megmérgeződik. A munka egyensúlyozza ki életüket, hogy újból boldog családi életet élhessenek.

Genyka Szinicy, a nagyravágyó, feltörekvő ifju-munkás életében szintén a munka hozza meg a lehiggadást, a sorssal való kibékülést. Amikor önkritikát gyakorol maga felett és belátja, hogy nagyravágyása az egyént tolja előre benne és ez meggátolja, hogy a közösségért élő és dolgozó ember legyen, képes szerelmét Verát is elhagyni, hogy az északi átjárón vállaljon távirászi állást és egy évre jéghegyek közé zárja magát. A felismerés máris elindítja a megjavulás útján és Vera még jobban megszereti és megtalálja a módját, hogy rádióüzenetben keresse fel Genykáját és mondja el, hogy visszavárja.

Ljassz a tudós, aki a buzának az északi tundrákra való telepítésével és növényneveléssel foglalkozik éppen olyan jó ismerősünk lesz a könyv olvasásakor, mint Lydia Nicolajevna a színésznő, aki a messzi északi kolhozokba viszi el a művészetet, és mint a többi ifju-munkás, művész stb.

A regény hangulatát tökéletessé teszi az északi környezetbe való beleágyazása, ahol a fehér éjszakák álmatlansága, a rövid, meleg nyár suttogásai, vagy a mindent elborító, sötétségben hallgató hótakaró egészítik ki a regényben szereplő alakok életét és szolgáltatók a háttérrel.

A bibarcfalvi MNSz munkája

Uj élet kezdődött a bibarcfalvi MN Szövetségben. Az átszervezés óta a nem oda való elemek kezdenek visszavonulni, így egészségesebb munkát tudnak a többiek kifejtetni. Az új elnök Osváth Lajos, igyekszik dolgozni s a rövid időn belül már több műsoros előadást rendeztek. Ezenkívül a gyűléseken is magasabb színvonalu kérdésekkel foglalkoznak, ami által politikai nevelést kapnak a tagok.

A napokban Dr. Székely Zoltán a sepsiszentgyörgyi Székely Nemzeti Múzeum igazgatója megjelent a községben és előadást tartva önkéntes munkára buzdította a diákságot hogy az elfelejtett Tiburc várnak kiadását kezdjék meg. A diákság önként vállalta ezt a munkát, nagy lendülettel fogtak neki és naponta 20-25-en dolgoznak állandóan. Eredmény is mutatkozik, az ifjaink kezében lévő csákányok már régi cserépedényekig hatoltak le. A diákok tovább folytatják buzgón az önkéntes munkát. A község becsületes demokratikus érzelmi lakossága élelemmel látja el ezeket az önkéntes diákmunkásokat.

Bertalan Dániel

Rendőrségi közlemény

A belügyminisztérium tudomására hozza mindazoknak a polgári egyéneknek, akiknél katonai típusu térképek vannak 1:500.000, 1:200.000, 1:100.000 léptékkel, vagy 1:200.000 és 1:100.000 léptékű tereprajzok, hogy azokat kötelesek a városokban a rendőrhatalóságnak, a községekben a csendőrségnek 1948 szeptember 1-ig átadni.

Akik nem alkalmazkodnak a hirtelményben foglaltakhoz, a katonai büntetőtörvénykönyv szerint büntetnek.

Stoleru Constantin
rendőrkesztor

Chess Constantin
irodalfőnök

Boltospályázat

A farcádi „Kaláka” értékesítő és fogyasztási szövetkezet boltkezelőt keres. Javadalmazása: vegyesárú után 5%, dohány és monopol italok után 1%, mandát árú után 1 és 1/2%, egyéb szeszilalok után 5% forgalmi jutalék, havi fix fizetés 500 lej, a bolt és korcsma helyiség fűtésére évi 2 öl tűzifa, a helyiségek világítására pedig évi 80 liter petróleum. Szabad lakás mely áll 1 szoba, konyha és mellék helyiségekből. Pályázhatnak nagykoru és nős egyének.

A szövetkezet átlag forgalma havi 100.000 lej. Kézpénz óvadék 20000 lej és az átvett árukészlet értékéig váltófedezet. A kézpénz óvadék azonnal az átadásakor fizetendő. Pályázatok f. hó 30-ig adhatók be.

Pályázatokat közvetlenül az igazgatóság címére kérjük: Cooperativa „Kaláka” Forteni, jud. Odorheiu. Személyesen jelentkezők előnyben.

A szövetkezet igazgatósága nevében
Sándor József szöv. elnök.

A Szovjetunió mezőgazdaságának fejlődése

1944. augusztus 23-ika volt az a történelmi esemény, amelynek eredményeképpen a szomszédos Szovjetunióról, a népéről, tudományáról és mezőgazdasági életéről most végre már a valóságnak megfelelő értesüléseket kaphattunk. Addig a fasiszta gyűlölet elzárta a Szovjetuniót és azt a rendszert, amely csupán létezésével életveszélyes volt az ő rendszerük számára. Ezért indítottak a könnyű diadai reményében »keresztes hadjáratokat«. Ezért voltak tele az újságok ellenséges cikkekkkel, rosszindulatu ismertetésekkel, legtöbbször olyanok tollából, akik soha sem jártak a Szovjetunióban.

A győzelmes Szovjet hadsereg harcosainak hősiessége, hazaszeregette, a belőlük áradó mély emberiség lassanként meggyőzte a népeket arról, hogy nem ellenséggel állnak szemben, hanem felszabadító barátokkal, a haladás nagy építőivel, egy óriási, dolgozó, békés kulturát építő nép katonáival, akik minden néppel együtt akarnak dolgozni egy jobb világ felépítésén.

A szovjet mezőgazdaság fejlődéséről kívánok rövid ismertetést adni. Arról a mezőgazdasági fejlődésről, amelyet a cári és földbirtokos uralom alól való felszabadítás után ért el a szovjet nép. Ha a szovjet földművelés bámulatos fejlődésének okait vizsgáljuk, azt három nagy fejezetre oszthatjuk:

- 1) a kollektivizálás,
- 2) a gépesítés és
- 3) a racionálizálás.

A Szovjetunióban nem csak a módszerek újak, hanem az emberek is. A tudatlan, önző és ősi módon tengődő paraszt tömegekből szociális embereket kellett faradni. A régi gondolkodású parasztagazdasággal a szocializmus felé törő országban nem lehetett volna eredményeket elérni. Ezért a földművelés haladásának legfőbb tényezői közé kell számítanunk a népi átnevelést. Ez volt tán a legnehezebb, de a legfontosabb is. A nevelés után térhettek át a mezőgazdaságok kollektivizálására. Sokan kérdezhetnék, miért volt erre szükség? Vajjon a Szovjetunió nem érhetett volna el nagyobb és jobb eredményeket magángazdasággal? Hogy ezt megérthessük egy kissé részletesebben kell megvizsgáljunk, miért volt szükség a mezőgazdaság kollektivizálására és, hogy ez az átalakulás hogyan folyt le.

A kollektivizálás

A forradalom után a parasztság végleg felszabadult a földesurak és a bankárok kizsákmányolása alól, elkergették a szolgatartókat, sőt szétosztották a cári, nemesi földeket. Ez volt a parasztság felszabadulásának első lépése. Azonban az elmaradt parasztság nevelés, szakképzettség, tőke és szervezethez hiányában nem tudott különösebb eredményeket elérni. Bár már Lenin, azután Sztálin rámutatott a szövetke-

zés előnyeire, ebben az irányban 1926 ig jóformán semmi sem történt. A szovkhozok és kolhozok alakítására az első komolyabb intézkedések csak 1928-ban, az első ötéves terv kezdetével egyidőben léptek életbe.

Ez azért történt így, mert a kormány tisztában volt azzal, hogy előbb az ipart kell kollektivizálni és felépíteni. Ha az ipar már olyan helyzetben van, hogy a szükséges mezőgazdasági felszerelést szállíthatja, akkor hiba nem fog becsuszni a mezőgazdaság kollektivizálásába. Ezt az időt pedig arra használták fel, hogy a földművesek szaktudását emeljék. Megtanították írni, olvasni és nevelték az új szociális eszmék alapján. Így szoktatták hozzá a parasztokat a kolhozok gondolatához, igyekeztek bebizonyítani, hogy a szövetkezeti termelés sokkal előnyösebb számukra, mint a magángazdálkodás. A döntő érveket azonban ehhez a szovkhozok szolgáltatták.

Mik a szovkhozok?

Ezek olyan földek, amelyeknek tulajdonosa maga az állam volt és a szovjet kormány vette saját kezelésbe. Ezeket nem osztották szét a parasztság között, hanem a kormány úgy rendezte be, hogy a jövőben kollektív mezőgazdaságnak ezek legyenek az alapelemei. Itt a tudományos vezetés mellett, a legjobb technikai felszereléssel, iskolákkal, szakmunkásokkal, óriási mintagazdasá-

gok keletkeztek. Ezeknek két céljuk volt: hogy minden eshetőségre biztosítsák az új állami üzemek munkásainak ellátását, hogy példa és neveléscélként álljanak a nép előtt.

Sok tízezer paraszt jött állandóan a szovkhozokba és személyes tapasztalatai alapján meggyőződött arról, hogy a földművelés nagy tagokban, gépekkel százszor olcsóbb, a termés jobb, a fáradság kisebb.

A gépesítés és racionálizálás

A traktorok, többsoros vetőgépek, a cséplő arató gépek felszabadították a földművest mindazoktól a borzasztó terhektől, gondoktól, amelyek évszázadok óta nyomták. Ahol ezek a gépek dolgoznak ott a gazda nem tölt álmatlan éjszakákat azon tételődve, honnan vegyen hajtóerőt. De annak a földnek, amelyet hozzáértéssel és traktorral huzott ekével szántottak fel, amelyet a többsoros vetőgéppel vetettek be, annak nem ártott a szárazság. Az arató-cséplőgéppel betakarított termés nem szóródott szét, egyetlen szem sem veszett el, nem kellett külön levágni, kévébe kötni, keresztbe állítani, csépelni, lapátolni, a magot a szalmától, a polyvától megtisztítani, mindent elvégez az arató-cséplőgép, (kombájn) amely egyszerre arat és csépel és, amely mint valami hajó uszik a végtelen buzaöldön és csak két ember kezeli. Sok százezer földműves látta ezt és megértette, hogy így jobb és elhatározta, hogy abbahagyja a meddő kínlódást a szétszórt földeken, mert jobb ezeket összetenni egy nagy tagba és közösen művelni meg szakértelemmel, gépekkel. Így születtek meg a kolhozok.

Időszerű gazdasági kérdések

Első és legfontosabb teendő aratás után, illetve már aratás ideje alatt, a tarlóhántás. A tarlóhántást legfeljebb 10 cm. mélységig, tehát sekélyen végezzük. A felső talajréssz porhanyításával, kötött talajon a talaj megrepedezését, kiszáradását akadályozzuk meg s ezzel elérjük azt is, hogy a későbbi szántások során könnyebb lesz a munka s nem fog rögzöket felvetni az eke.

A tarlóhántással nem csak a gyomok kipergett magvaiban semmisítjük meg a kártékony burjánokat, hanem gyökerében irtjuk az évelő gyomokat is. A nyári hőségben gyökerében elvágott gyomok közül igen sok végérvényesen elpusztul.

A tarlóhántást mindenesetben boronáljuk is. Tarlóhántást és rendes boronálást végezve, megőrizzük a talajban visszamaradt nedvességet. A helyes módon és idejében elvégzett tarlóhántás után, hamarosan kiszökdül a szántás s az őszi mély szántással aláforgatjuk és így elpusztítjuk a kiszökdült gyomokat. Ezáltal gyérítjük az állati és gombakártevőket is, mivel ezek táplálékai a gyomok, melyek az aláforgatással elpusztulnak.

A földművelésügyi minisztérium végrehajtandó tervei közé tartozik, hogy szeptember végéig 4 millió

hektárnyi terület legyen megszántva az országban. Ebbe a tervbe, illetve a terv alapján elvégzendő munkába beletartozik a tarlóhántás is. Minden haladó földművesnek meg kell értenie, hogy önmaga és a közösség ellen vét, ha tarlóját nem szántja mielőbb alá.

(hátté)

A cséplés és a szakszervezetek

Udvarhely megyében is megkezdődött a cséplés. Zug a gép, ömlik a kenyérnek való aranszinű buzaszem. Most látszik, hogy szakszervezeteink falumunkája nem volt hiábavaló. A míg falu-járásaink során a vas és fém-munkások szakszervezetének tagjai a mezőgazdasági szerszámokat javították, addig a mezőgazdasági alkalmazottak szakszervezete, karöltve a többi szakszervezetekkel a RMP vezetése alatt, kultur előadások keretében felvilágosító munkával járta a falvakat és hívta fel a falusi dolgozók figyelmét a többtermelés fontosságára.

Az eredmény nem maradt el. A szakszervezeteknek azok a tagjai, akik fáradságot nem ismerve, járták a falvakat, hogy megelégedve hallgathassák a cséplőgépek bugását,

József Attila est

Székelyudvarhely egyetemi és főiskolai hallgatói f. hó 26-án este 8 órai kezdettel a szaktanács előadótermében József Attila estet rendeznek.

A nagy munkás-költő életét és költészetét mutatják be az est keretében és arra várják mindazokat, akik a tragikus életű József Attilát meg akarják ismerni.

Az állami vasúzlet

Az állami vasúzlet árukészlete napról-napra gyarapodik. A gyarak államosítása és a termelés megszervezése folytán, a készletek elosztása igen gyors ütemben történik. Ez érezhető nálunk is. Így a már leszállított 1 vagon cement után újabb 4 vagon érkezését jelzik augusztus hó folyamán, szeptember hónapban pedig 10 vagon cement fog érkezni. Ugyancsak utban van 7500 kgr. vegyes áru, 1 vagon táblaüveg és 1 vagon drótszeg.

Brassói központi raktárunkból 1 vagon vegyes áru érkezését jelezték, amelyben különböző karika vasak, gömbvasak, lánc, drótszeg, horganyzott edény, vasvilla, öntött és zománcozott edény, szerszámok és különböző kisebb tételekben más vasárak vannak.

Egy újabb lépés az állami nagybani eladás megszervezése után, a kicsinybani eladás beindítása, melyet egyelőre párhuzamosan, a nagybani eladással együtt eszközünk, ugyanabban a helyiségben.

A közeli napokban kicsinybani (detail) üzletünket a város központjába helyezük át. Már eddig is úgy szövetkezeteinknek, mint kisiparosainknak intézményeknek hatóságoknak és magán-fogyasztóknak, a lehetőséghez mérten, szolgáltatunk ki árut.

A kisiparosság már is érezheti a kormány segítő készségét, amellyel az ők javukat is akarja szolgálítani az állami vasúzletek felállításával.

Sz. Gy.

Marószóda kg. lei 60 szabad áru
UMGISz szövetkezet

tudják azt, hogy az új és nagyobb darab kenyér megteremtésében, annak a dolgozók asztalára való juttatásában nekik is részük van.

Látva az eredményt fel vagyunk készülve, hogy jövőre sokkal nagyobb lendülettel induljunk a munkának országunk ujjaépítése terén, népi demokráciánk megerősítésének érdekében.

— A MNSz városi szervezete megalakította a „Bartók Béla zenekart”. Ennek a zenekarnak a feladata, hogy Székelyudvarhelyen a magasabb zenei műveltséget szolgálja. Egyfelől olyan zenekar kíván lenni, amelyben a város művészi hajlamu zenészei együttesen fejlesztik tudásukat, másfelől pedig a közönség izlését kívánja hozzánevelni a komoly zenéhez, és művészi élvezetet kíván nyújtani. Érdeklődéssel tekintünk a zenekar munkája elé.

Mi történik a nagyvilágban?

Kül- és belpolitikai tájékoztató

Szovjet tiltakozás az osztrák-amerikai egyezmény ellen.

Az ausztriai szövetséges ellenőrző bizottság ülésén Zseltoz a Szovjetunió ausztriai helyettes főparancsnoka tiltakozását jelentette be a július 2-án megkötött, de csak most nyilvánosságra került osztrák-amerikai egyezmény ellen, mert az a szövetséges nagyhatalmak kormányai által 1943-ban a moszkvai értekezleten elfogadott egyezményvel ellentétes és Ausztriára a nemzeti függetlenségét sértő feltételeket szab. Ez az egyezmény megvalósítja Ausztriának az Egyesült Államoktól való teljes függését és az ausztriai gazdasági életet az amerikai monopolkapitalizmus ellenőrzésének veti alá.

A szovjet tengerészeti napja.

Aug. 15-én ünnepelték a Szovjetunióban a tengerészet napját. Az ország minden városában és a legtöbb községben felvonulásokat, ünnepélyeket rendeztek, a nagyobb kikötőkben pedig flottaparádét, úszó, motoros, stb. versenyeket. Bulgánin marsall a szovjet hadsereg minisztere napiparancsot adott ki a tengerészet napjának megünneplésére. Golovko szovjet tengernagy kimutatta, hogy az öt éves terv sikeres végrehajtása következtében a nagy honvédő háború előtti évben a Szovjetunió éppen annyi hajót épített, mint a cári Oroszország a múlt világháborút megelőző 10 év alatt (1904—1914 között).

A Duna-értekezleten a szovjet tervezetet fogadták el.

A Belgrádban folyó Duna-értekezleten a főbizottság megvitatta a szovjet javaslatot, amely az új Duna-egyezmény szövegére vonatkozik és annak utolsó pontját is elfogadta. Ennél a pontnál is próbálkoztak a nyugati imperiális hatalmak a Duna ügyében befolyásukat érvényesíteni, de a szavazatok során kisebbségben maradtak és így a szovjet tervezet összes pontjait elfogadták.

Az új Duna-egyezmény kizárja a lehetőségét az imperiális behatolásnak és így a béke egyik legfőbb biztosítéka.

Jugoszláv szabadságharcos meggyilkolása.

A jugoszláv belügyminisztérium közleménye arról értesíti a világot, hogy Arsa Jovanovics tábornokot, a jugoszláv nép szabadságharcának egyik hőst a jugoszláv határőrök lelőtték, amikor három más személy társaságában Romániába próbált menekülni. Arsa Jovanovicsot kívül még egy társa a határőrök golyóinak áldozatául esett. Titó, Kardeij, Dzilász és a jugoszlávok többi áru vezetői terrorral próbálják meg elnyomni azoknak a jugoszláv kommunistáknak a mozgalmát, akik célul tűzték ki a Jugoszláv Szövetséges Köztársaságnak az ilyen vezetőktől való megmentését.

Izrael állam saját pénzt bocsájt ki.

Izrael állam nemzetgyűlése megszavazta a saját pénzegység kibo-

csátásáról szóló törvényt. A pénzegység neve izrael-lira lesz és az értéke a palesztinai-lirával és az angol-fonttal lesz egyenlő. Szeptember 15-től kezdődőleg Izrael államban az egyetlen törvényes pénzegység az izrael-lira lesz. Izrael állam pénzügyi függetlenítése az angol-font blokkjából való kilépést jelenti.

Izrael állam kiküldöttje kérte a Biztonsági Tanácsot, hogy kezdjék meg a béketárgyalásokat.

Az arabok ismét támadnak Jeruzsálem vidékén.

Izrael állam rádióállomása jelenti, hogy aug. 15-én az arabok általános támadást indítottak Jeruzsálem ellen. Gépfegyverekkel és lángszórókkal támadtak az arabok, de a zsidó csapatok visszaverték őket.

Márkosz tábornok csapatainak hősiességének küzdelme.

A szabad görög rádió jelentése szerint a demokratikus görög hadsereg csapatai mindenütt visszaverték a monarcho-fasiszták megújuló támadásait. Ezeknek a harcoknak a során az ellenség 1.373 halottat és sebesültet vesztett. A demokrata hadsereg elfoglalt két falut és megsemmisítette az ellenség 112-es zászlóalját.

Drágul az élet Bizóniában.

A nyugati és keleti övezetek gazdasági életében most ütköznek ki a legfeltűnőbb különbségek Nyugatnémetországban a megélhetés három-

szor annyiba kerül, mint a szovjet-övezetben. Amíg a szovjet övezetben az újjáépítési tervet 32 százalékkal haladta túl, addig az angol megszállási övezetben 335.000 munkanélkülit tartanak nyilván. A nyugati övezetben a szakszervezetek tiltakoznak az üzérkedés ellen.

Demokrata Szövetség Olaszországban.

Az Olasz Demokrata Népfront végrehajtó bizottsága elhatározta, hogy szélesebb alapokra fekteti a demokratikus összefogást, a de Gasperi kormány reakciós politikája elleni harc eredményes továbbvitele érdekében. Ezért feloszlatták a Népfrontot és helyébe egy szélesebb alapon nyugvó Demokrata Szövetséget hoztak létre. Ennek a szövetségnek célja, hogy küzdjön az alkotmánytiszteltetésért, a személyi szabadságért, a béke fenntartásáért, az ország függetlenségének megvédéséért és a sürgős reformok bevezetéséért.

Trumann inflációellenes törvénye

Most írta alá Trumann elnök az inflációellenes törvényt, amellyel az amerikai gazdasági élet vezetői megakarják gátolni az egyre növekvő inflációt. A törvény korlátozza a bankhiteleket és a hitel-eladásokat, de nem engedélyezi az árak ellenőrzését, vagy a bérek rendezését. Hírek szerint maga Trumann elnök is elégtelennek nyilvánította ezt a törvényt az infláció megakadályozására, de a hibát a kongresszusra várta.

Kína.

Peipingben több diákot végeztek ki Csang-Kaj Sek emberei. Ez ellen a diákszervezetek és az északi vidék tömegszervezetei erősen tiltakoztak. A hatóságok visszautasító magatartása miatt Kína északi tartományában általános sztrájkot hirdettek.

Az egészségügyi állomás

A közegészségügyi állomás elhelyezésének és felszerelésének ügye vált az utóbbi időben megyénk legsürgősebben megoldandó egészségügyi problémájává. Annak az országos egészségügyi kampánynak, mely a kiütéses-tífusz leküzdésével kezdődött és hádjáratot indított az összes fertőző betegségek ellen, a gyújtópontjában a közegészségügyi állomások és bakteriológiai intézetek állnak. Ezeknek a legtökéletesebb működése szükséges a járványok elleni küzdelem eredményességéhez. Nem tudja nélkülözni a közegészségügyi állomás működését egyetlen egészségügyi szerv, egyetlen egészségügyi intézmény sem, ha ezen a téren komoly eredményeket akar elérni.

Ennek teljes tudatában tartotta meg megyénk egészségügyi tanácsa folyó hó 19-i ülését, melyet teljes egészében a székelyudvarhelyi közegészségügyi állomás kérdésének szentelt. Az ülésen résztvettek a RMP, a Demokrata Nők Szövetsége, a Szaktanács, a MNSz, az egészségügyi Szakszervezet, az Ipartestület, a vármegyei építészeti hivatal és a betegsegélyező pénztár kiküldöttjei is.

A gyűlés egy bizottság megalakítását határozta el, melynek feladata a közegészségügyi állomás elhelyezése és felszerelése kérdéseinek sürgős megoldása. A bizottság elnöke Szilágyi Ignác megyefőnököt, ügyvezető titkárává Dr. Benedek Józsefet választották meg, a bizottság tagjaivá pedig: Dr. Hodyt, Dr. Tassalyt, Dr. Csizéért és a demokrata szervezetek és a város 1—1 kiküldöttjét.

A bizottság legelső feladata lesz az egész megye területén megtartandó egészségügyi nap megrendezése, melynek jövedelmét a közegészségügyi állomás részére javaslatba hozott épület befejezésére és az intézet felszerelésére fogják fordítani.

Amint az ülésen megállapították a közegészségügyi állomás kérdésének sürgős megoldását szükségessé teszi egy másik fontos egészségügyi problémának, a tüdő és nemi beteg gondozás kérdésének rendezése is. Ezt a kérdést közegészségügyi állomás nélkül szintén nem lehet az ügy fontosságához méltóan megoldani.

Egyesültek a bolgár munkáspártok.

A bolgár munkás (kommunista) párt és a bolgár szociáldemokrata párt Szófiában megtartott, kibővített vezetőségi ülése kimondta a két párt egyesülését. Még május 13-án a két párt vezetősége aláírt egy jegyzőkönyvet, amelyben megállapították a két párt egyesítésének szükségességét és annak alepelveit is lefektették. Az új párt elismeri a marxista-leninista tanokat mint a bolgár munkásosztály ideológiáját.

A textilipari szakszervezeti szövetség kongresszusa.

Most tartják a textilipari szakszervezeti szövetség kongresszusát, melyen a jelentések elhangzása után sor került azok megvitatására. A hozzászólásokból kitűnt, hogy még nagyon sok a teendő a politikai színvonal emelése terén, a munka termelékenységének fokozása terén és a káderek megerősítése terén.

A munkaversenyekről elhangzott jelentésekből megtudtuk, hogy 21 gyápotforóda, 54 bukaresti pamut-szövőde, 16 bukaresti selyemszövőde és 20 egyesített vidéki textiltgyár áll a versenyben. Az államosítás óta eltelt 2 hónap alatt ezek a versenyben levő üzemek mind túlhaladták a termelési tervet.

Általános árleszállítás augusztus 23-ra.

A minisztertanács augusztus 23-ra leszállította a közhasználati cikkek árát és mivel ezáltal a földművesek vásárlóereje emelkedett a hivatalos árak leszállítását követően kell a szabadforgalmu élelmicikkeknek is.

A gyufa árát 3 lejre szállították le, a III. oszt. dohány kilónkénti árát 600 lejről 500 lejre. Olcsóbb lett a só is. Az állami áruházak 20%-os árleszállítást hajtanak végre, az állami vendéglők pedig 30%-ot. Az állami péküzemek 40 dekás fehér kenyereket állítanak elő 30 lejes árában.

Szeptember 1-től kezdődőleg a vasut 15%-al lesz olcsóbb, a telefon pedig a városokban 12% al. interurbán beszélgetéseknél 18% al.

Elhatározta a minisztertanács, hogy szeptember 15-ére újabb, nagyobb-mérvű árleszállítást készít elő.

A szabadforgalomban levő textilárak áránál 26%-os árcsökkenést írt elő a minisztertanács, a lepedővászonnál 14%-ot, a törülközőknél 10%-ot stb.

A minisztertanács által elhatározott árleszállítás is világosan mutatja, hogy a kormány céltudatosan halad azon az úton, amelyen elindult a lakosság életszínvonalának emelése terén, hogy rövidesen elérhessük az 1938 évi árakat, amint azt Luca László pénzügyminiszter is kifejtette.

Felhívás

A RDNEsz udvarhelymegyei bizottsága felhívja tagjai figyelmét, hogy kerületi közgyűléseket tart, ahol a f. hó 29-én megtartandó megyei konferenciára kiküldendő testvéreket és a kerületi bizottságokat választják meg.

Székházunkban tartandó kerületi gyűlések sorrendje a következő:

augusztus 23 (hétfőn) este 7 órakor II. és III. kerület,

augusztus 25-én (szerdán) este 7 órakor I. és V. kerület,

augusztus 27-én (pénteken) este 7 órakor IV. és VI. kerület.

A vezetőség.

ICD tanfolyamunk belső élete

A tanügyi reform szükségessé tette, hogy azok, akik hivatva lesznek azt végrehajtani, a végrehajtáshoz szükséges ismerettel és tudással bírjanak. Ezzel a tudással a mult szellemében nevelkedett tanügyi kar nem rendelkezik. Ezért rendezték meg a tanszemélyzet részére az ugynevezett ICD tanfolyamot.

Előszóval szoktuk a régi és az új világ jelenségeit összehasonlítani. Ez az összehasonlítás önkéntelenül adódik a tanfolyammal kapcsolatosan is azok számára, akik a mult rendszer összes tanfolyamait végig szenvedték, mert a különbség nagyon szembetűnő.

A multban leggyöbbször csak azoknak kellett résztvenniük, kiknek nem volt pénzük az inspektorok automatikusan nyíló zsebeit megtölteni, vagy büszkébbek voltak, hogysem ilyen uton meneküljenek meg a tanfolyamokon való résztvételtől. A tanfolyam összes költségeit a hallgató viselte. A cél elsősorban a rendező meggazdagodása volt, másodsorban pedig a hallgatóság félrevezetése, megfélemlítése és a sovizsita uszítás. (Utalok a sok nyelvi tanfolyamra a multból.)

Ezekkel szemben most a tanfolyam kötelezettsége általános. Az teljesen ingyenes. A cél a dolgok tudományosan való megvilágítása, helyes életsemlelet nyújtása, önbizalom és öntudat keltése és a nemzeti megbékéléshez vezető utra való irányítás.

Nézzük csak meg a tanfolyam belső életét.

Az igazgatóság és a lektori kar nem Bukarestből, vagy Brassóból küldött félelmetes inspektorokból

áll, hanem vármegyénk tanügyi karából, akik már a kellő ismereteket, az e célból rendezett tanfolyamokon elsajátították. Hozzájuk személyes barátság fűzi a hallgatóságot, közülünk valók. Mindent megtesznek, hogy a hallgatóság magát jól-érezze, de az önfegyelmén alapuló rend meg legyen és a rendelkezésünkre álló rövid idő alatt, a lehető legtöbb tudást nyerhessük el.

Ezért a tanfolyam napirendje zsufozt és fárasztó: 5 órakor kelés, 7—10 ig, sőt 12 ig, naponként egy-egy előadás. Előadás után szeminárium. A tíz szemináriumra osztott hallgatóság, egy-egy lektor vezetésével megbeszéli az előadást s kérdések és feleletek alakjában kibővít, elmélyíti azt.

Délután előkészület a másnapi szemináriumra és az előadással kapcsolatos irodalom olvasása. Este kulturális munka: falujóság, ARLUS-sarok készítése, teremdisztítési verseny a szemináriumok között stb.

A sok helybenülés és a megerőltető szellemi munka bizony szédülést és szemfájást idéz elő a legtöbb hallgatónál. A levertség érzése, a lelki depresszió azonban egyiken sem vesz erőt; példa rá a bentlakásokban elhelyezett öregek és ifjak diákcsinnyevései, egymás ugratása és felszabadult jókedvük. A jókedv oka, a felszabadulás boldog érzése, melyhez a nevelők éppen a tanfolyamokon keresztül jutottak el, Marx-, Engels-, Lenin-, Sztálin örökérvényű tanainak megismerésével. A kispolgári pesszimizmus depressziójából, a szocializmus optimista szemléletére kezdenek emelkedni.

Firtos Áron.

Befejeződött a kulturatanácsok szervezése

Népünk életszínvonalára napról-napra emelkedik. Ez a fejlődés fokozatosan kiterjed az élet minden területére. Kormányunk és a RMP kezdeményezésére megalakult városunkban is az időközi megyei kulturbizottság, amelynek feladata levezetni az új falusi kulturatanácsok megválasztását.

Ez az akció hivatva van a falu kulturaházainak az élére olyan kulturatanácsot állítani, amelyben képviselve legyenek a falu összes rétegei és becsületes kulturaszerető emberből tevődjenek össze. Ez a tanács hivatott arra, hogy a falu egész kulturéletét irányítsa, szervezze és összefogja.

Udvarhely és Keresztur városok demokratikus emberei megértették ennek a munkának fontosságát és nagy buzgalommal végezték a falujárás fázisát munkáját. Alig két hónap alatt 120 községben választották meg a kulturatanácsokat. Rossz utakon, esőben, hőségben, készségesen áldozták fel vasárnapi pihenőjüket kulturaszerető demokrata embereink. Természetesen a legnagyobb részét ennek a munkának is a RMP irányítói végezték. Voltak ennek a munkának helyenként hiányosságai is a szervezés és egy pár tanács összetétele tekintetében.

A falu népe mindenütt örömmel fogadta ezt a kezdeményezést, a nép nagy számban jelent meg a gyűléseken és lelkesen választották meg a tanácsot. A reakciósnak nem tetszett, hogy a falu a dolgozó földművesek és demokratikus értelmiségiek közül választotta meg a tanács tagjait és ezzel elvesztették uralkodói helyzetüket a falu fölött kulturális téren.

Igy a kereszturi járásban Nagy községben Dr. Szász Dénes lelkész felbujtására a falu módosai nem akartak kulturatanácsot választani, annak ellenére, hogy épülőfélben

Az udvarhelyi Munkás Testedző Egyesület 20 éves fennállásának jubileumi műsora:

Az UMTE f. hó 29-én, vasárnap a sportpályán és a sétaterén tartandó sport- és népiünnepély keretében ünnepli fennállásának 20 éves jubileumát. Az ünnepség védnökei: Szilágyi Ignác megyefőnök és Dobos Ferenc polgármester.

Ünnepi műsor:

Dél előtt 11 órakor az egyesület összes szakosztályainak diszfelvonulása a Kossuth-utcán át a sporttelepre, ahol az ünnepség alkalmára felszerelt tribün előtt felsorakoznak és megkezdődik a jubileumi ünnepség.

1. Megnyitó beszédet mond: Szilágyi Ignác megyefőnök.
2. Az egyesület 20 éves történetét ismerteti az egyesület első elnöke: Dobos Ferenc polgármester.
3. Üdvözlések a hatóságok és egyesületek részéről.
4. Bezáró beszédet mond az egyesület jelenlegi elnöke: Barabás Sándor, az udvarhelymegyei szaktanács elnöke.
5. Az Internacionálét játssza a szakszervezeti fuvószeneke.
6. Az egyesület szakosztályainak tisztelgő elvonulása a disztribün előtt.

A nap folyamán a sétaterén népiünnepély lesz kedves, szórakoztató számokkal, továbbá zene, tánc és büffé.

Délutáni sportműsor: 2 órai kezdettel.

UMTE öregfiúk—Kereskedők válogatott labdarugó csapata.
CFR (Segesvár törpe bajnok)—UMTE törpék, labdarugás.
Szenzációs kosárlabda bemutató-mérkőzés: RATA (Marosvásárhely)—Székely és Réti SC (Marosvásárhely).
Marosvásárhelyi District Válogatott—UMTE, labdarugó mérkőzés.
Az egyesület vezetősége azzal a kéressel fordul városunk n. b. közönségéhez, hogy 20 éven át működő és most jubiláló egyesületét, a legmesszebbmenő jóindulatával és teljesszámu megjelenésével támogatni sziveskedjenek.

UMTE VEZETŐSÉGE.

van a faluban egy kulturház, de a lelkész ur és szövetségesei, a zsiros parasztok, nem hajlandók kiadni a kezükből szépszerével a falu szellemi irányítását, nem akarnak igazi népi kulturát. Sok helyen újra megválasztották a már meglévő kulturbizottságok egyes tagjait, akik munkájukkal bebizonyították, hogy érdemesek a bizalomra.

Befejezettnek lehet tekinteni a a megyében a tanácsok megválasztását és most, különösen a sürgős mezőgazdasági munkák befejezésével, új lendülettel fog megkezdődni a falu a kulturélet fejlődése, új, népi szellemben a várossal, karöltve az egész nép érdekében. S. H.

Ítélet a Tiplea bűnügyben

Amint már régebben ismertettük az ügyet, Tiplea lon volt pénzügyigazgató komprimálása után az állampénztárból magánüzlet céljaira elsikkasztott 1.708.507 lej. Ennél a tetténel felhasználta volt alárendelt tisztviselőit Gáspár Balázst, Seizut és Sciopescut, akik az ő utasítására kiadták neki a fenti összeget, nem is sejtve, hogy volt főnökük ilyen aljas módon akarja őket kihasználni.

Most a törvény szigora lesújtott a bűnös volt pénzügyigazgatóra. A törvényszék Tiplea lon 3 évi börtönbüntetéssel sújtotta, valamint 3 évi jogvesztésre, 15.000 lej pénzbírságra ítélte és kötelezte Gáspár Balázssal és Seizual együtt az 1.708.507 lejnek kamatokkal együtt való megtérítésére, Gáspár Balázst 6 havi börtönrre ítélték, de a végrehajtást 3 évi próbaidőre felfüggesztették. Seizu amresztiaiban részesült, Sciopescut pedig felmentette a törvényszék.

Az ítélet ellen úgy az ügyész, mint az államügyvéd fellebbezést jelentett be, sulyosbbitást kérve.

Megjelent a „Marx Tökéje” című mű magyar nyelven.

A Román Munkáspárt vezetésével előre, új diadalok felé!

SPORT

Az olimpiai verseny végső eredménye

Végetértek a londoni csonka olimpia bajnoki küzdelmei. Az első díjat az USA fehér és néger versenyzői vitték el 38 győzelemmel, második Svédország lett 18 győzelemmel, a harmadik pedig Magyarország 10 győzelemmel. Magyarország még soha sem szerepelt ilyen szép eredménnyel a nemzetek nagy versenyében. Megelőzte Franciaországot, Olaszországot, Angliát és még sok nagyobb emberanyaggal rendelkező nemzetet. Az a körülmény, hogy 5 második helyezést és 11 harmadik helyezést is ért el Magyarország mutatja, hogy nem véletlenül köszönheti sikerét, hanem a demokratikus fejlődésnek, mely a testnevelés terén is ilyen szép eredményre vezet.

Sakk-világbajnokság Stokholmban.

Stokholmban most ért véget a sakk-világbajnokság. Első Bornstein lett 13 és fél ponttal, második Szabó László (Magyarország) 12 és fél ponttal, harmadik Boleszlavszkij, negyedik Kotov.

— A román öbörskereszt székeludvarhelyi főnökjének IOUR alosztálya felhívja az összes érdekelt hadirokkantak, hadiözvegyek és hadigondozottak figyelmét, hogy irodája Székelyudvarhelyen, Kossuth Lajos-utca 22 szám alatt, az emeleten van, ahol ügyes-bajos dolgait díjmentesen intézik el. Hivatalos órák: hétköznapokon d. e. 9—1 óráig. Kedden és pénteken d. u. 4—7 óráig.

Székelykereszturon és vidékén lakó hirdetőink hirdeteiket a Szabadság részére Székelykereszturon a Király-testvérek fodrászüzletében adhatják fel.

x Felveszek egy 16—17 éves fiut kéményseprő inasnak. Antal József, Rákóczi-út 13. 3—3

x Schunda-cimbalom egészen jó állapotban eladó Tordátfalván Istvánffy tanitónál. 3—3

x Táskairógép, férfi és női kérekpár sürgősen eladó. Sántha, Kossuth-u. 40. 2—2

x Varrodába tanuló felveszek. Csanperlikné, Székelyudvarhely, Petőfi-utca 7 szám. x

x Szoptatást és munkát vállal egészséges munkabíró anya. Cim: Sz. János utca, 60.

x Tangóharmonika és jazz-zongora órát adok. Szent-Imre-utca 49. sz. Dr. Káizler. 1—2

Nyomatott az „UMGISz” könyvnyomdájában Székelyudvarhely.